

ღრუბი

პირველი მსოფლიო ომის მუზეუმი.

დროშა

რ-76.

გედაძე, გიგამართი: რუსთავე ლის ზრ. № 16.
შესავალი წულუკიძის ქუჩიდან

მდივანთან მელაპარაკება: 12 — 2 საათამდე.
ჩედაძე დაწვინებულ მასალას აო უბრუნებს ავტორებს.

პირველის მაღაროს დამკვეთი ლი მუშები.

„სკანონ“-ის და „მედიკონ“-ის გზით მოგზაურობისა და ყინულის მქონე „სკანონ“-ის შარშანდელ ბაშინივალე ქვეყნისაში შემდეგ საბჭოთა კავშირის საბჭოთაქობისაში არსებულმა არქიტექტურა კომისიამ გადასწავლა მოიწყო ახალი საბჭოთა ექსპლუატაცია ჩრდილოეთის ყინულის რეაბილიტაციის ქონებისაში. ურსი-იოსების მიწის და ე. წ. ჩრდილოეთის მიწის შესასწავლად.

15 ივლისს ყინულისმქონე „სკანონ“-ის პოლიარქტული გზით დიდი კაბიტის ვორთინის ხელმძღვანელობით აზიანდელისაგან გაცივდა დიანც - იოსების მიწისაგან. ექსპლუატაცია ხელმძღვანელობს ფრანკ-იოსების მიწის და ჩრდილოეთ მიწის კომისარა პრუფ. ა. ი. შიშინი. ექსპლუატაციის შემადგენლობაში შედის მრავალი გამოჩენილი საბჭოთა მეცნიერი. მათ შორის პრუფ. რ. სამოილოვიჩი, პრუფ. ვინე და სხვები.

ექსპლუატაცია მინახა იოსების პოლიარქტული ხეობის და კომისარიდან ჩრდილოეთით მდებარე ქრისტეობის გზა მოკლეობის, ამ შერე ყინულისი რეაბილიტაციის ნაკლებად არის შესწავლილი. მართალია, წინეთაც იყო

მათ რუკაზე აღნიშნული ამ ქონების სამხრეთ - აღმოსავლეთის ნაპირის ნაწილი, ხოლო საით მიდის ეს ქონებელი: დასავლეთით თუ ჩრდილოეთით — დღემდე არაინი იცის. მათ მოერ ადმინისტრაციის მათ უწყობის ნივთი II სახელი, მაგრამ რეკონსტრუქციამ შეუცვალა მას სახელი წოდება და დაარქვა ჩრდილოეთის მიწა. სწორით ამ ჩრდილოეთის მიწისაგან მიდის ახალი საბჭოთა ექსპლუატაცია.

„სკანონ“-ის აზიანდელისაგან პირდაპირ ფრანკ-იოსების მიწისაგან გაცივდა. ყინულისმქონე გამოცდილი მეზღვაურის ხელმძღვანელობით შედარებით ადვილად სძლია ჩრდილოეთის ყინულები და 22 ივლისს უკვე „სკანონ“-ი ფრანკ-იოსების მიწის ყურეში იყო. ფრანკ - იოსების მიწაზე შარშანდელ ექსპლუატაცია მიერ დატყვევდა იყო 7 საბჭოთაქვე, რომლებმაც იქ მოაწყვეს მეტეოროლოგიური ჩადილისაგან იყო და შესწავლეს ქონებელი. „სკანონ“-მა აიყვანა თავის ბაქანზე ეს შეიღო თავდებულული საბჭოთა საბჭოთაქვე მოწყვე და მათ შავიგზად დასტოვა 11 ახალი მე-

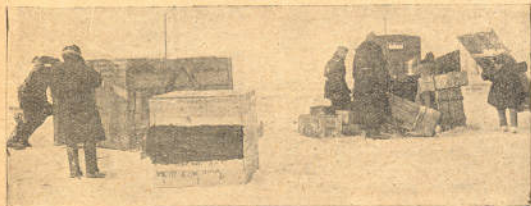
ლობდა საბჭოთა კოლონიის გზაგზის ქონებელი; გაიყვანა სრულიად დიდი ჩრდილოეთ მიწაზე. მათთან ერთად დარჩენილი ქონების გეოლოგი - ინჟინერი ურეპეცევიჩი და ერთი მონადირე. ეს იოსები ვაკე იქნება პირველი ადამიანები მსოფლიოში, რომლებმაც ფეს მსოფლიოში ჩრდილოეთ მიწაზე, ექსპლუატაცია მათ დატოვეს საჭირო სურათისათვის, განხილეს და საშინელი მასალის, რომელიდან უნდა აიყვანა პატარა ქობი და მოეღო ტალღისანი რადიო - სადგური. ისინი იქ გაატარებენ ზამთარს და გახადებულენ, მისი პირველი გამოჩენისათვის მონახილობი, რომლებმაც შეიღვეს იქნება ძალიანი, შემოიღვიან ქონებელი, შესწავლიან მას და აღნიშნავენ რუკაზე.

რა მიწებზეა აქვს არქიტექტურა სწავლის და, კერძოდ აღნიშნული ექსპლუატაცია?

უპირველეს ყოვლისა ის, რომ ჩრდილოეთ ნაპირებზე რადიო - სადგურების ქონების გაფართოებით ჩვენ საშუალება მოგვცემს მომავალი მეტეოლოგიური ექსპლუატაციის აზიანდელისაგან იქნება არ იქნება სწორი, შემდეგ, ჩრდილოეთ სადგურების მომავალი მეტეოლოგიური ყინულების მომართებაზე საშუალებას მოცემს ჩრდილოეთის საზღვარ ნაოსნობის, კერძოდ კარის ექსპლუატაციის, რომელსაც ყოველწლიურად უცხოეთის მრავალი ქვეყანა ყინულებში მო, იმის და ერთის სათავესაგან. მრავალი მილიონი მანეთი დაზოგოს. მის შემდეგ, როდესაც ჩრდილოეთ მიწაზე მოქმედი იქნება მეტეოლოგიური და რადიო სადგური, უკვე დანახდელით შეიძლება ლაპარაკი უცხოეთის გემების შემდგომი ექსპლუატაციის შესახებ მე, ლონის სათავესაგან. ჩრდილოეთ ექსპლუატაციის შესწავლა საჭიროა აგრეთვე ამიტომ, რომ იქ შეიძლება ადამიანის სხეო დასხვა მადანი, დასასრულ, რეკონსტრუქცია საჭირო მომსახურე ევროპის, აზიანდელის და ამერიკის შორის უკან გამოჩენილობა, თუ არ იქნა შესწავლილი ჩრდილოეთის ქონებები და თუ არ მოიწყო იქ მეტეოლოგიური და რადიო - სადგურები.

— — —

3 აგვისტოს, როგორც წვეთი ქსელით, „სკანონ“-მა დასტოვა ფრანკ - იოსების მიწა და გაემართა აღმოსავლეთისაკენ. 8 აგვისტოს ყინულისმქონე მიწისაგან ახალი მიწა, ვინაიდან ამინდი ხელსაყრელი იყო, ექსპლუატაციის წევრებმა განიხილეს ქონებელს გამოკლევა. ისინი დაიყვეს ჯგუფებად და წავიდნენ სხვადასხვა მიმართულებით

მადანა ექსპლუატაციის განახლებად.

საქმი გამოკლევის წამოწყების (ვიდეო, მაგრამ მათ შარშანდელთან ნაკლები არ გამოვლიან.საქ მავალადი 1895 წელს ეს ადგილიდან გაიარა ყინულისმი ჩაქვლებმა ნანძვის გზებმა „ფრანკ“-მა, 1912-13 წლებში ამ ადგილებში ყინულებში ჩაქვლები იყო გემი „წინდა ანია“, რომელსაც ხელმძღვანელობდა რუსი მეცნიერი ბოროდინი. ეს გემი ყინულებში დიდი ხანი ფრანკ - იოსების მიწაში დიდი დრო იყო. გემის კომანდის ნაწილმა 14 კაცი შემადგენლობით, შტურმან ალბანოვის მეზღვაურთან, სკოპ და ფიხით მიწისა ხელმძღვანელმა, მაგრამ 14 კაციდან მხოლოდ ორმა შესძლო ეს. 1914 წელს ყინულისმქონელები „ტაინი“-ს და „ვაიგაი“-ს ევროპის ხელმძღვანელობით, რომელსაც დიდი სიმძლიერით გაიარეს ციმბირის ჩრდილოეთი ნაპირის ვლადივოსტოკიდან აზიანდელისაკენ, ექსპლუატაციის ჩრდილოეთით დაიწყო მან რადიო დიდ ქონებში, რომლის აზიანდელე არაინი იყო. ექსპლუატაცია გამოკლევა მათ ვერ მოაწყობეს.

ცნობი, რომლებიც იქ გაატარებენ მძიმე პოლიარქტული ზამთარს და გახადებულენ განაგრძებენ ქონების შესწავლას. სხვათა შორის, ფრანკ-იოსების მიწაზე პოლიარქტული ლაშის გასათავად და საბჭოთაქვე მოწყობის საშუალებად დარჩა ახალგაზრდა ინჟინერი ქალი, კომკავშირელი ან. დემე. „სკანონ“-მა მათ დატოვა მთელი წლის მარაგი სურსათი, იარაღი მჭიდროდ მოსაგებებლად, თბილი ტანსაცმელი და 3 აგვისტოს დასტოვა ქონებელი. ყინულისმქონელები კერძო აიუო ადამიანებისაგან, ჩრდილოეთ მიწისაგან და მჭიდროდ დატოვეს უკვე დიდი მიწისაგან ამ უკან ქონებელი. გემს თან მიჰყვა 15 თვის სურსათი და თბილი ტანსაცმელი დიდი რაოდენობა იმ შემთხვევისათვის, თუ ზამთარი აღრე დაწყეს და ყინულისმქონელებმა ვერ მოაწყობეს უკან დაბრუნება.

საბჭოთა ქვეყანა მოსტერობისაგან ახალგაზრდა მეტეორები გ. უმაკოვა, რომელიც ომბის პირებში სამი წლის განმავლობაში ხელმძღვანე-

გეოლოგურ ჯგუფში, რომელშიაც შედიოდნენ პროფესორ სიმონილევი, ბროფესორ ციხე, გეოლოგია-ინჟინერი ჟურბენკო და სხვები მონაწილეობას იღებდა ავრთვე მუშაობაში სოკოლოვ - მიკიტოვ. მუშაობასწავლა ეტნოგულე იპოვე პროტკის ბოთლი, რომელშიაც აღმოჩნდა ამერიკელი ბოლანგერი ექსპედიციის წევრის ბოლდენის წერილი. ეს ექსპედიცია ფრანც-იოსებ-ბაუნიწანე იყო 1902 წელს, ამერიკად, წერილი 28 წლის განმავლობაში დასწავრიდა ჩრდილოეთით ოკეანეში.

და ბოლოს, მოხვდა ახალ მიწაზე, სადაც მას წააფუძეა საბჭოთა ექსპედიციის წევრი სოკოლოვი - მკიტარე. წერილში სწერია: „80 გრადუსი, 21 წუთი, ფრანც - იოსების მიწა: პოლარული. ციფრების პოლარული ექსპედიცია. 1902 წლის 23 ივნისი. უახლოეს ამერიკულ საკონსულოს. სასწრაფოდ საჭიროა ნაწიშის გამოგზავნა. გვემ „ამერიკა“ 8 ივნისიდან დასაწყისის ობერვაციის ყურეში. წლებადელი მეშვიშა ღებრი ნაყოფიერია. ფრანც - იოსების მიწაზე მკიტარე - აპრილი - მაისის განმავალ

ბაში მზარდილებით მიტანილია ცდი
მზარევი. შერეოვილია კოლეტი-ნ-
კოლეტი მზარევი მუხრევისათვის. დღეს
კოლეტი მზარევი სურათი. დღევან
ხუთი პირი (ტყენი) და 150 ძალი.
გვესაჩიროება თიფა, თევზი და (30
მზარევი). უნდა დავაბრუნდეთ ავა-
ტოს დასაწყისში არც გამაჩვენებელი
და არც დანარცხებული. ბოლდე-
ნი⁴⁴.

როგორც მკითხველი ხედავს, ეს წერილი 28 წელიწადი დადიოდა და მაინც ვერ მიაღწია მიზანს.

13. 2.

— ჯ ო ბ ა ნ ი —

ბორჯომიდან ლიბანამდე ორი საათის სავალია. გოჭორავანდებიან ტყვის გზაზე მატარებელი, რომელსაც, თვალად პატარა, მუცამ მძღავთი ორი ოთხთუღბავლი უზია, რძენიძეები პატარა, სათამაშობენ სწავლ. ფ. ღას. მთავრისა. მატარებელი შეუღ წვეთით და წვეთით მოქონ და ბაქურიანში ზღვის ზედახორბლი 1800 მეტრის სიმაღლეს აღწევს. ლიბანი 100—150 მეტრით დაბალია.

წინდგა ბაქანი ლიბანი, იქვე, სადგურის
უკან ტყის შესაფარში დიდი თალია, თაღზე
გაქრულია თქუქია თეთრი პლაცარი.

მას დადგენენ ოქრის ძაღვით ქაბულ-
ლად და ზოგჯერ სწორია «ლიბნის სან-
ტორიუმში». ლიბნში, ამჟამად კუბანის რე-
ონის გზების დამწვევ სკოლის რაინის
გზაოთა სანტორიუმში, ამჟამად სამკურ-
ნალოდ აისი ავადმყოფთა მკურნალება—
185 კაცი. პარკებშია ჯუჯები სანტორიუმ-
ში თითქმის ორი თვე დამკურნალები
დასრულებულიდან (მასში პარ-
კებიდან აღივსის პარკებამდე).
ის ავადმყოფები ცალა უკვე სახლებში
ბრუნდებიან.

სანატორიუმის უფროსს ექიმად კონკრეტული
მოწვევით ჰყავს სანატორიული ექიმი ტერა-
პევტი ლეონტიმონოვი, მერამ ის დღემდე
არ წამოსულია. უკუროს ექიმის თანამედრო-
ბას სანატორიუმის ორდინატორი ექიმი ნო-
ბის ასრულებს.

საგანგებოდ მოწვევულ ავტორბოს აქ პოსტ-ტენტი ვალენტინა, ასე რომ ყოველდღიან საპრობო პოსტრულს საპრობოტორები საგნობრი პოსტტენტიდან იღებს. თითქმის სრული ოპოთი ვანამებლობა სწავლე დღე საპრობოტორის ადამიანურებს სულზე მეტი მიყვანა და ხოლმე სანატორიუმის პოსტტენტი მოყვანილი მიწვევა. მოსაგალიც წილს დიდ დიდ.

სანატორიუმში კონკრეტების გაცხეობა-
ვზე ლენინგრადიდან მიმავალთა შვიდს
ტოთი, ლენინგრადის კონსერვატორიის
უკრაინელი კლასის მოწოდებით, ტოთი კონ-
კრეტების ციხეში სპეცდრ მართავს სანა-
ტორიუმის კურორტის დიდ დარბაზში. მხედ
კლავს სტრანს ავადმყოფების თაფლით
საქუთთან მალეწილი მართავს წიწმოდგე-
ნებს რუსულად და ქართულად. კერძო
მომღერალ ქალი იმყოფება.

სანატორიუმში (ჭაჭრება და მკურნალობა) ავადმყოფებისათვის დიდად სანარჩებლოა. ავადმყოფების დიდი პროცენტი საესპებით ჯანსაღდება. ბევრ ავადმყოფს, სანა-

[illegible]

ლობანი, ახდეს **რადიკალიზაცია** წყლისთვის
 ამწველია ეს საბავშვო, მღალა
 მღებულობითა და მწვენიერ პიკეტა და
 დიდილიცაა. ყოველგვარ მიზეზ
 ავადმყოფობის აქ ბუნების თანდასთან და
 მწვენიერად ჰქონდა, მერამ ქვემო...
 კლინიკის საწინაო მტერს, ჯილდოს. ახ
 ლობანის ჰავის მოქმედებასაც დიდ ხანს
 უძღვდა. ლობანის პიკეტის გრძელ ავადმ
 ყოველგვარ პაციენტსავე თუ დიდი რაოდენო
 და აქვს იტალიელ გამოსწილ აქვს და
 მწინის მიერ მოგონილ ჰქონდა საწინაა
 მდგომარეობისა **პნემონიის** შესახებ.

[illegible]

— რამდენადღაც კი შეჩვეული დავარსებოდე ავადმყოფად... — სიტყვა ექიმმა: — გულის კანკალით ავობე მაშინ და ფილტვებით გავჩნებოდი, როგორც მისალმუნებული გოგონა, ავადმყოფის ფილტვით დღითი კავებინა (იარს) აღმოჩნდა. კავებინა შეიძეს ფილტვებზე ჩრდილულიყო გავრცელებული, შეტარებლობა ავადმყოფს გვიღობს უწყველიად, ავადმყოფად საძებნისებრად კავებინა ფილტვით მისაღოდ რითი მსურს შევხვან, მკურნალის მოლოდინს შეიგრძნო მაშინდელდ ჯიბე ვიდე მკურნალით. მაშისადგებ, ავადმყოფის ბნალს იმედით ჯიბე კიდელდ იყო. ექიმმა ანდრევე ავადმყოფად მის პრეზენტარტაში გაუცხადეს: ჰიგონი ჩაბჭობის ფილტვებზე მოიკანცხლე ნერსით, რამდენადღაც ისეთი პატივებისა "შეშვდე ავადმყოფის სიტყვა დაუგონო, ზარბაზნა ავადმყოფად

სახლის დამაქცეველი. უცხო, ადამიანური საყრდენიდან მოკლე, გზის და ვანკარების გზაზე. ქვეყნისათვის დაკარგულია გზისა და შიშობა. საჭიროა ნაწარმოები მცურებლობა. წავიდა ეს ადამიანური, რომელიც აქამდე სკოლაში უცხოეთს თვალსაშენი, უფრო დაკარგულია. და ეს მას ლინინს და მენდელსონებს. ლინინს სანაწარმოოში მართა შენობებში მშენებელი არ არის, და სანაწარმოში ბოლო ადამიანური გამოაღიანებია საკუთარი შიშობა. ამიტომაც, არის, რომ დიდმა უნაწარმო ადამიანებმა, ეს ლინინს სანაწარმოში თვალსაშენი მიუძღოდა დაკარგული.

[illegible]

ასე შეიქმნა ქვეყნისა ღირსების სწავლობით-
 ლისი, რომელიც შემოაქა ქალბა შეიძინა
 ყოველივეს შემოქმედით.
 ყოველგვარად თანად, ასე იგი თი-
 თისს განუწყვეტელად, შემოიხსნა ის სწავ-
 ლითობა და შეიძინა თანად თანად-
 მისს-შემოქმედით იგი თანად შემოქმედის
 თანად-შემოქმედით, რომელივეთადაც.
 თანად-სწავლობითობის 185 თანად-
 მისობა 121 თანად-გეგმა.

მამ მთელს დარ მუშაობდა, წამოიძახა დღეისათვის გაიშრომა მუშა სისა და კანონები მყოფ ადამიანების ყურადღება მიიპყრო თავისათვის. მუშა სისა მუშა ტანის კაცი იყო, მისი შავი და მსხვილი წარბები წამოიძახა დაიძვრებოდა წამოიძახებოდა ხეობა როგორც ორი გამძლეობა წერტილები, ის მუშაობდა რკინის გზის მთავარ სახელოსნოში, ყოველ წამს საქმე ჰქონდა რკინისათვის, ამიტომ ხელები დავაობებოდა და მკერდი გარეთ გამოვარდებოდა.

მუშა სისა და მუშაობდა მუშათა უბანში, აღზრდილი ქაბის მკერდში, მას სკოლაში არ უსწავლია. პირველ ხანებში თუნდელდებოდა და ტბა-მტკვრისა და მთავარი მოწყობის დახალ მერხზე, მაგრამ ნელ-ნელა მალე შეჩვეა პირობებს. ფაქტობრივად მუშაობდა მუშათა, პირველ დღეს სისავე სთქვა:

— ვინ გაიფიქრებდა რომ მე და ჩემსთანებს მოქმედებოდათ სა-შუალო კოდის მიღება. ყოველ-ოქტომბრის, როდესაც დაიწყო მუშაობა და-სკვნებისათვის ზარი წინა და მუშა-ტანის სიკეთეს დატოვებოდა მუშა-მამულები. მუშათაგან. ამ მუშა-ტანში მკაცრი და გარკვეული ის-რითა მუშა სისას წინაა. ხმა, სა-ლაპარაკო საგანი მრავალფეროვანი იყო: საუბრობდნენ ქაბისის შესახებ, მუშათა სახლების, მუშათა და სა-ქონის საცხოვრებლების ავტორი-ტორიკებშია ხარი ყველა მიეშურე-ბოდა კლასისავე. კლასის კედლები-შიაოქროლი იყო სხვადასხვა ზედა-ღების სურათებით, რომლებსა შორის იყო ლენინის სურათიც. ლენინი თვალზე-გამტკიცებელი დასტკიცებდა მუშა-სტრუქტურებს და თითქმის ღმირი-ლი-ფრთხილი. ისევე იყო, ისევე იყო, ისევე იყო. ისევე იყო, ისევე იყო.

— სისა იყო და პირველ მუშაზე და ყოველდღიურ მუშაზე და-კეთობდა, მშრომლობდა მუშაზე და-კეთობდა, მშრომლობდა მუშაზე და-კეთობდა, მშრომლობდა მუშაზე და-კეთობდა.

— მუშა რა არის, მშრომელი და მშრომელი მე ვარ! მშრომელი და-მშრომელი—მუშაობდა ხოლმე სისა-კა. ასეთ შემთხვევების დროს, ნუშო, სისას არა, მოგონებდა ხოლმე მათ არა სასიამოვნო ლაპარაკს.

ნუშო წერა-კითხვის ნახევრად მყოფ იყო. ხედავდა რა თავის ქმრის ბავშვი მუშაობდა, სურდა თითქმის-ესწავლა და ხშირად მიმართავდა სისას, რომ შეესწავლებინა ანგარიში.

სისა ხედავდა თავის კოდის დიდ სურვილს სწავლისადმი, ამიტომაც საათობით ამეცადინებდა და ამსწავლ-და მათემატიკის ოთხ მოქმედებას. ამ გარემოებამ უსტა ლევონა უფრო გააცოცხლა.

— კაცო, აქამდის რითი სწავლობ-და, ეხლა ორნი სცდებიან?

კას, გარდა კოდისა, ჰყავდა აგრეთვე დედამა. ამ ორ მშობლებს ფო-ტოებს, რომელთაც თავიანთ საუკუნე-მოკუნეში, ვერ მშობლებიდან ვერის გზით იმ აზრს, რომ 35 წლის კაცს მუშაობა სკოლაში სიარული და სწავლის მიღება, ხშირად მოსულიათ ლა-პარაკი სისას და მის მამას. მამა ამ-ზარდა:

— ზოგმა ხარკით უნდა იმუშავოს და დიდმამა შეჩანოს.

სისას მამა უსტა ლევონა მაღალ ტანის კაცი იყო, სახე დახეწილი და ერთი თვლითაც ბრბა; ის პირიდან არ იშორებდა ჩინებს, რომლის ბოლი ქელა-ქელა ადიოდა მაღლა და პა-რაკი ოთხის პაქის ავსებდა არა სა-სიამოვნო სურათი. თუმცა თვითონ ლევონა წერა-კითხვის მკაცრ იყო, მაგრამ მაღალი ნაწიწილი ადამიანიც ევსებოდა, ხან და ხან ლაპარაკის დროს იტყობდა ხოლმე.

— ვამბო თავის გავის და სახელის მოწერა იკლდეს, საყმარისი ბოლი ჰქონდა თავის გაბრევა. სულ ერთია ბოლის დავიგოცებთ. კარგა იმუშა-ვე, კარგადაც სწავლე აი, ცხოვრება.

— ასე ხომ პირუტყვებიც ცხოვრო-ბენ? გარდა ჰამისა, ჩვენ გვევლინება განმეორები კოდის მარაგი,—მუშა-წვეტიდებოდა ხოლმე სისა თავის მამას.

— კოდის მარაგი რომელია? ჩვენ რომ ვე არ გვეყნია, რაო, ვერ გავ-ცხოვრებ?

— თქვენ ჰქაქი ავბთებდით, მა-გრამ მე ლაქებს ვანთებ! ხელო, ხელო-ზევით ვეღებდით ლაქებს მეტებდა. შემთხვევით სიარულებზე ხოლმე და დედა სისას მოაგონებდა, რომ ყოველ დღე ორი გარეგანა ნავთი იხარჯება გაკეთებლების სწავლის დროს.

— მერე რა არის, მშრომელი და მშრომელი მე ვარ! მშრომელი და-მშრომელი—მუშაობდა ხოლმე სისა-კა. ასეთ შემთხვევების დროს, ნუშო, სისას არა, მოგონებდა ხოლმე მათ არა სასიამოვნო ლაპარაკს.

ნუშო წერა-კითხვის ნახევრად მყოფ იყო. ხედავდა რა თავის ქმრის ბავშვი მუშაობდა, სურდა თითქმის-ესწავლა და ხშირად მიმართავდა სისას, რომ შეესწავლებინა ანგარიში. სისა ხედავდა თავის კოდის დიდ სურვილს სწავლისადმი, ამიტომაც საათობით ამეცადინებდა და ამსწავლ-და მათემატიკის ოთხ მოქმედებას. ამ გარემოებამ უსტა ლევონა უფრო გააცოცხლა.

— კაცო, აქამდის რითი სწავლობ-და, ეხლა ორნი სცდებიან?

— ვე მაღლის ლეკი, ოჯახს ყუ-რადლებს არ აქცევს, ჰყავს გონება წერა-კითხვის გადაყვლა—დედა-ტბაზე ხოლმე სისას დედა და ცუ-სხზე ნავის დასახავდა. რამდენად-მეტელობდა სისას და ნუშის წე-კითხვით წიწების სია, იმდენად უშ-რო ბრახობდა უსტა ლევონა.

უსტა ლევონა გავდა იმ ქალს, რო-მელსაც სურდა ფსევინიან ამოგვო-ნობრი ხეობა. მას სურდა თავის ლამ-დე-განების სამუშაოებით ზარბაზო-სისას და ნუშის სწავლის სურვილი. მაგრამ ეს მუშაობდა იყო.

ქარხნის და მუშაობდა თავის მზი-არულ კრამთული თავიანთი მიეზი-დანთ სისას მთელი გონება. მისი მ-მა ჰქარხნა იყო, დედა კი მუშათა დაკავშირებული. პირველი არსებობის წყარო იყო, მერე კი—კლასიკური შე-გნების უნერგებდა. თავის სახლი წე-მდგენელი ჰქონდა როგორც ერთი მჭერეუბელი სოფელი, მოწვევითი ჰქონის ყველა ამბავს, კულტურ-ულად ჩამოაჩენილი. რეგულირების ტაბლიტი გერ ვერ გადავიღოთ—ნენ მათ სახლში იყო, როგორც თე-ოთონ სისას სურდა.

სისას დრო კაცა ჰქონდა, რომ ყურადღება მიექცენა ოჯახის ყო-ველდღიურ ცხოვრებისათვის. მას აზ-რებოდა და მძიმე ლოდინად გულზე აწეა ის აზრი, რომ მისი ოჯახის დღე-განდელი მდგომარეობა დიდხანს არ გაუმჯობესდებოდა; ცხოვრება წინ მ-ილტვოდა, ოჯახი კი რჩებოდა ძველ ტრადიციების ზურქსში გახვეული.

დღივად.

გაპოქიან ქარხნის საყვირები ისა-სამუშაო იწვევენ მუშებს.

— გესმის, ნუშო, აი, ეს საყვირი ჩვენი გაქონისა! ათი საყვირი რომ ერთად გაქონდეს, მანაც ვიქნებ ჩვენი ქარხნის საყვირს.

— რასაკვირვებია. იცნობ! ათე-ული წლებია, რაც შენ მის გამომა-ხილზე წასტავი სამუშაოდ.

გერ მთავარ სახელმწიფოს საყვირი დაიყვრება მეორედ და მუშები უშ-რო მოუტყვებენ ნახევრს. ადამიანებ-თან ერთად მუშაობენ მრავალი მან-ქანები. იწვევდა კრამთული, მზიარულე-ბა და ეს ყველა ისეთი მოქმედობა, თე-ოტის საათის მექანიზმი იყოს. ტოპავ-ერთი და მას ჰყვებიან დანარჩენებიც. ტოპავ აგრეთვე სისას დახვავ.

სისა როგორც სკოლაში, აგრეთვე ქარხანაშიც ხმა ამოუღებოდა დაწე-ფებოდა თავის სამუშაოზე. ერთ წუთსაც არ ჰყავდა ტყუილ-ტყუა-ლო. მუშებს მისთვის მტკი სახელი „ნოტი“ დაერქვა. და ის „ნოტი“—ი-თი მუშაობდა.

ბევრი მუშათაგანი სამუშაოს ხუთი-და ათი წუთით თავს აბრე ამბობდა.

სისაკა ყოველთვის ილაშქრება ასეთი მოქალაქეების წინააღმდეგ და ამბობდა:

— ჩვენთან დაახლოვებით 3000 ადამიანი მუშაობს, თუ რომ ყველა ხუთი წუთით ადრე მიტოვდება სამუშაოს, მაშინ დაახლოვებით ერთი თვის სამუშაო საათებს გვიკრავთ.

— წადი, შენ საჭმეს მიიღე, შე ტრუსტერი, დიდი ხანია რაც ანგარიში შეგისწავლია? ევენტიუარდენს სისაკმა.

სისაკა საქმეს მორჩებოდა თუ არა იარაღებს დაასრულებდა, ჩალაგებად ყუთში და გაემუშავებოდა შემუშავისკენ, ის არასდროს ფეხით არ დადიოდა. მისთვის ყოველი წუთი ძვირი იყო და გამომავალი მუშევარი ზოგჯერ ის ხუმრობით ამბობდა:

— ჩვენ რევოლუციის სამუშაოზე შექმნილი ძველი წესწყოებიდან ხან გარდაღის, მაგრამ ეგრე შექმნილი დღის საათების გაგრძელება. სახლში კი დღეებმა სისაკს მოსვენებას არ აძლევდნენ. ნუშო ქაზრზე უფრო მეტ სიოვლს გაათხოვდა და სწავლობდა. ნუშო, ის ძველი ნუშო იყო, რომელი თავხედაც კაცალს ამტკიცებდნენ, ნუშო იბრძოდა და ამბობდა:

— გაქჩერე, წაიღინე ის დღეები, როდესაც მთელი ქვეყანა და სახლი მზავილობდა ხელში იყო სათამაშო ნივთით გადაქცეული. ესეა ყველა ადამიანთა თავის უფლებები აქვს, მეტადრე ჩვენ, რომლებმაც მოვახდინეთ რევოლუცია და დავაშინეთ თვით მოსახლეობა. დავაშინეთ აგრეთვე ძველ ოჯახს და შექმნილ ახალს.

— ვინ? შენ ესა ჩავიდა, ოს რა ვთქვა? წინააღმდეგ იყო უნდა იყავი, რომ გვერდები მაგრა დამეზოდა, — ამბობდა ხოლმე უსტა ლევნა და ბრანზორეცელი გამოვიდოდა სახლიდან.

დღე მოღრებულულია.

ხეცა ჩამოხრებული, ღორბობს. საეთი ჩამოხრებულია უსტა ლევნა; მის სიმახურს და აღედეგებს მოვეწონა უფალის წერტილთაზე. თავის შევლის და ჩაღის ასეთი საქციელი და უდავლო მასწავლებელ მტრისმეტყვე აპროტესტებენ. ის მოვიდოდა, რომ ღრე ცხოვე და მთელი ჩონხა ვადივინდა სისაკს თავზე.

სისაკა სწორედ ამ დღეს გაბოროტებული იყო, მას ვაცითობდა ეგრე სისაკმა და ასე ორი მოწინააღმდეგე მოლოდინში შეჩვენდნენ ერთმანეთს.

ხსოვდა სახლში შემოსვლისთანავე ხელს წამოაწყო გახრისი. გადაბრუნდა აღმავალი და უკან წამოიხსა.

— უკვე 7 საათთან დღეზე უნდა გადადიდებო, გიბოძა და ვახეთი ვადისკა თავის ცოლს.

— მი უკე წაიკითხე, აი ჩემი ნახეცა ქაზრზე. ნუშოში აშენა თავისი შრომა, მას დახატა დიდი ქაზრბა, სამუშაოდ მიმავალ ახალგაზრდა მუშებს იმე მივატყობოდათ ნიშანი შევიდა მოხეტ მუშებს კი, რომლებიც

უკან ბრუნდებოდნენ სამუშაოთან თან მოსყვებიდათ ნიშანი რუკა.

— მაშ საე, გაუმარჯოს 7 საათთან სამუშაო დღის, რომელიც რევოლუციონერები მუშებს შეავსებენ კიბისაში. ის სიტყვები სისაკმა ისე ხმა მაღლა წაწოძა, რომ მისმა მამამ გაიგო და სახლში გადმოიბრუნდა მეორე გვერდზე.

— გაჩურე, მამამეჩა!

ნუშოს ჯერ სიტყვა არ დაემატებოდა, რომ უსტა ლევნამ თავი წამოყრა და ათასგვარი უმეტესი სიტყვებით მიმართა სისაკს. სისაკმა ეცვალა მოთქმინა:

— გეყოფათ, მაქალერ კოტა ხანს დაღვინეთ, რა გინდათ ჩემგან? მთელი დღე გმუშაობ და სახლშიაც არ მასვენებ!

— სისაკ, ფრთხილად! მეზობლებს სჩინეთ, გადფრთხილა ნუშომ.

— რა გჭნა, რომ სჩინავთ! ადარ შემიძლიან ასეთი პირობებში ცხოვრება,

რევოლუციის სამუშაოთი არ წავიდე, რაც მოხდა მუხანდ, ის უნდა მოხდეს! უჯანსაღი, დამაშინებელი ჩვენ დავაშინებთ, დავაშინებთ აგრეთვე მუშებს ოჯახსაც. ჩვენი სახლის დარღვევა ასეთი პირობებში, მუშებზეა! მე ხედავდი ბოლოს მოუღებ ასეთი კამედისა.

დილით სისაკა სამუშაოთი არ წავიდა; ის გადასახლდა სტა მუშათა საერთო საცხოვრებელ ბინაზე. დღემდე კი დასტოვა ძველ საცხოვრებელში, ძველ ადგილზე ჩვეულებრივად ეთიდა. ყოველთვის კი მატერიალურად ემზარებოდა მათ.

ახლმა ბინამ, სისაკს და ნუშოს უფრო დიდი გასაქანნი მისცა, რათა გაეზოგოთ ცხოვრებით თავიანთი დასახლები მიხედნა კულტურულ ფრონტზე. შეკქმნეს ახალი ოჯახი ახალი ყოფა-ცხოვრებით.

თარგმანი სომხური პარ. ღაგი-თიანისა.

მოგონება ნიკო ფიროსმანიშვილი

(მისი სურათების გამოფენის გამო)

ჩაიოხატებული ლაქიანი ცალინდობით და ხელში საღებავის პალიტრით, მიკიტნის დახვასთან აი ეინ იყო გარეგნულად ნიკო ფიროსმანიშვილი!

გარეგნულად ხალხში მუდამ თავი და გოლუბიით ცნობოდა. ქუჩაში მიმავალი ნიკოს, დღენიდან დიდი და პატარა შიშობებდნენ გასაუგებებელ სახლებს—ნიკელი გოგონების, ნიკელი გოგონების! ნიკო აუწყებდა ნახევრს.

უკავებოდა ცუდი მოლაგებ ხალხი, მაგრამ, როგორც იქნება: მელისა! — მასობრივად უყვარდათ, — მეორე დღეს იმე იმ ხალხთან იყო.

ხოვრის ავალებდა და ზოგიც რას: ზოგს უყვარდა აბრუსი, ზოგს ესა: ზოგს მიწებდა და კედლებზე.

ნიკოს კარგა იცნობდნენ მათაქნის, აქვალის, სადგურის და დიდებულებს ქუჩებში, ცირას და ორთაქალის საქციელს ბაღებში და გზის დღეებში.

უკვლავ ნახავთ ნიკოს დახატულ სურათებს.

ნიკოს გადამეტებით უყვარდა სოფელი: სოფლის დღეობა — ღრუბობა, ნახტობა და ქორწილი. ასეთი სურათები ბევრი აქვს ნიკოს დახატული.

თუ რომელი მიკიტანს, ის სარგავს ესპანობრივად ნიკოს თავი, მოკარგედნ თუ არა ქუჩაში მიმავალს თვალს, მიამახებდა: ნიკოვან, მობრანდი!

აბა, დამოღობრა, ერთი დიდი არაფერი მოარჩინე ნიკელი გადრევისო. ის შენდგე საქმეს დაეაყოლებინ.

— ერთი აბა და ამ ვიპოს სურათი ორდა დამატება, თავის ტიით, უნაწიო და ქაზრბის ქიტიო.

ნიკოც უკავდა. თავის სახელ — საქმა არაღი მუდამ თან ჰქონდა.

მხოლოდ მასალის ფოტოს გამოარჩევიდა, რომ ეცნობა ზეთი, მთავრებენი, მუშა და საეც. ეს სახელები მე ნიკომ მასწავლა. ნიკოს უყვარდა ჩქარა სიარული, ჩქარი მუშაობა. უკვე იმე იმ დღესვე ჩააბრუნდა.

1906 წელს მე ვიყავი მოლაქის ქუჩაზე ღიბის — სოლოფში, ვიქნებოდა ანე 17 წლისა და ვეტანებოდი წიგნების კითხვაში.

ნიკომ ჩემთან იბოჯა ნაეთ — საყვარელი, ჩემთან დაიდო ბისა. ყოველ თავისუფალ დროს ჩემთან ატარებდა, და წიგნის კითხვას ხმა მაღლა მავალვებდა, რომ მასაც ყური დაედიდა.

ეფხის ტყაოსნის ადგილებზე ზეპირად იცოდა, მოითა შოთის სიტყვები ლიტერატა.

ნიკო თვალს ადევნებდა განმანათლებლებელ მოძრაობას და მისი შედეგი ანტრესტებდა.

ნიკო იყო სატყავი სოფლის თავმდაბალი და მოჩილი. ნიკოს ღრმად სწამდა, რომ ერთხელ ჩემს ნახატებს ყურადღება მიაქცევდნო.

— მე, გრიგოლ, პარხშიაქ მიცნობენო, — მეტყვოდა ხოლმე ფიქრებთან გამოჩენილი და მოთმინი.

ნიკოს ნახატებს სახეობა ხელისუფლებამ დიდი ყურადღება მიაქცია. გადამეტებული იყო მაღალის ქუჩას, სადაც ნიკომ ვადტარა თავისი სიკოცხლის დღენი და სადაც უკანასკნულად დაღლია სული, ფიროსმანის სახელი დაიტყვოდა, მაგრამ ეს ვადფიქროლება დღემდე არ არის შესრულებული. იმდენი მაქვს დღეობა მაინც, როცა ეიცოთ მაღალის ქუჩას გაუბრუნებდა ელოდება, მას ფიროსმანის სახელს უწოდებენ.

ძირს

კომუნისტ!

ნახ. ბრ. თოდბის.

მეცხრე დანა

პაპანაქება შეადგენს შანსაში.
ფართო ქუჩაზე ადამიანის ზღვა მო-
ძრაობს, ირგვია და თან მიყვას ტრო-
ტუარზე მოსიარულენიც.

უცხოელები, აზრუშეშვებში გამო-
წეობილი ვაჭრები შემოართობილი
რიცხვითი და ოფელში გაწურულნი
პიათივდენ პატარა ტომიკებს.

მთავარ ქუჩების კუთხეებში—ინ-
გლისის პოლიციელები გრძელი ღერ-
წმის ჯოხებით სცემდნენ ყოველ ჩი-
ნიელ მუშას, რომელიც გაბეჯდა და
ქუჩიდან ტროტუარზე გადმოვიდო-
და.

ღლით მოედანი კი, სადაც ჩამწკრი-
ვებული ვაჭრების პატარა დარბაზ-
ები და დამტარებელია საქონელი,
საქადა ხევა და სხვა—ოფლიანი, გა-
სული და შედილის სიტყსაგან
ქანცბილული ხალხით.

ღღეს—სადღესასწაულო ღღეს.
გარდა ამისა „პრეცედი მისი“.

უნდა ეკცა ისარგებლო ამ ღლით.
მეგრამ სად წავა საწყალი ჩინელი,
თუ არა ბაზარში, სადაც ის ასეთსავე
საწყალ ჩინელსს შეხედება.

აი, იქ, პატარა მოედანზე, თოვლი-
თი თოვრი დაფასთან, ორმა ჩინელ-
მა მძებმა—ჩან-კაილიმ და ჯან-შინმა,
გაფანტს თავიანთი ღლით ხალი და
ართობენ გარს შემოხვეულ საზოგა-
დოებას.

მივიღეთ უფრო ახლო და ნახათ
რა ხდება.

გრძელი, გაღვსილი დანა ისარა-
ვით მიჰქრის, მიფრინავს, ღერო-
ბრწყინვალეობით, როგორც ელვა, და
ესობა დაფას, რომელიც ჯან-შინის
თავის უკანა სდვას.

თორმეტი ბასრად აღესილა,
გრძელი დანა ეფწო რგოლით უნდა
შემოეცლოს ჯან-შინის უხედიერ
თავს. მაშინ წასიამოვნები საზოგა-
დოება გადაფედებს მძებს რამდე-
ნია აოას.

უმიზნებს დანებს უფროსი მძა-
ჩან-კაილი და ყოველ სროლის შემ-
დეგ, ორი ნაბიჯით უკან იხევს და
უმიზნებს შეზდებს.

უკანასკნელი დანა ოცდა ხუთი
ნაბიჯიდან გასრიალდება.

სანამ დამიზნებდნენ ამ უკანასკ-
ნელ მეთორმეტე დანას, ჩან-კაილი
ხელმეტიერ რუმუნდება თავისი კუ-
ნოების სიმკვრივით.

ღეროვი ელვა, ყველა დანარჩენ-
ებზე გრძელი, მისი ხელიდან სწუდე-
ბა, ისარივით მიჰქრის წინ და დაფა-
ზე დატოვებული ცარიელ ადგილს
ერქობა—უკანასკნელ თავისუფალ
სანტიმეტრზე.

მკადრით შემოარტყმული ხალხი
სულგანაბრულა და მძიმეთ სუნთქეს.

დაის ქების ხმები და აპლოდი-
მენტები ხელოვანი არტისტების სა-
პატეცეზულოთ.

შეიდი წელია ერთი მეორეზე, ყო-
ველდღე, ხალხით მოზღვაკებულ
მოედნებზე, ჩან-კაილი და ჯან-შინი
აჩვენებენ თავიანთ ხელოვნებას და
სიამავეს, შეიდი წელია, ყოველდღე
და არც ერთხელ შეკითხა არ მოსე-
ლიათ.

— დაადენ თუ არა ოდენმე? —
უცემური ღიმილით ჰკითხა დარბაზს
კარგში მდგომმა მოხეცმა, მსხვილ-
მა ვაჭარმა, რომელიც გაქვსულ გო-
რილას უფრო ჰგავდა. ვინმე ადა-
მიანს.

— თუ ოდენმე დავაცდენ, მაშინ
მენ არ აგცდება — ბებერი მაიმუ-
ნო! უპასუხა მშვიდით ჩან-კაილიმ,
რომელიც მთელი თავისი ძალო-
ნით დაფიდან დანებს აძობდა და
ეშხადებოდა მეორე სიანსისათვის.

ჯან-შინი კი, ამ დროს თავის მო-
ვალუბას ასრულებდა — ლანგრიო
ხელში უვლიდა მაყურებლებს. საჩუ-
ქრის შესაგრავებლად.

მძებმა ნაღვლიანად გადახედეს
თითქმის ცარიელ ლანგარს — ღღეს
შემოსავალი ძალიან მკარე აყო.

მახლობლად გულშემაზრავი ხრი-
ალი მოისმა, თითქმის ოც სართუ-
ლიანი შენობა დაინგრაო, ხალხმა

იცოდა, თუ რა ნიშნავდა ეს და შე-
ნისებულად გაიფანტა.

ვაკრები თავებიერთი ერთს წუთ-
ში მეტყველ თავიანთ დღეებში —
სიროვნებაში და ჩაიკეტნენ.

მოედინა თავისი დახამამებაზე
დაცაიყვინდა.

მძებრს უნდოდათ მიგებაათ ხალ-
ხის მაგალითისათვის, მაგრამ ვერ
მოასწრეს.

ამ დროს მოედინა ხელახლა გა-
ცნო პანიკისაგან დამფრთხალი ხალ-
ხით. მობრბოდნენ მუშები ნაფოსადუ-
რიდან, კაცები და ქალები; ბავშვებს
სიროვნის დროს ხელში იტაცებდ-
ნენ; მათ უკან კი გაბრაზებული წა-
თურა საზიანი ადამიანები, მცველთა
ფორმაში, ხელში თოფებით, ჩაფხუ-
ტებით, ჩინელთათვის უტყოვლები,
მოსულენ. რომელიც მანიაში
ჩვეულებრივ უწოდებენ „ისინი“.

ხალხი ეცვოდა კედლებს და ერ-
თი მხრიდან მეორეს ეხეთქებოდა.

ძმები კი მახლობელ დღენის უკან
დაიშლნენ, საიდანაც ისინი ხელდავლენ
სახარელ სანახაობას.

თავზე ხელაღებულმა თოფიანებ-
მა, როდესაც შეატყვეს, რომ ბრბოს
ველარ დაეწოდნენ, უკანასკნელად,
რამოდენიანეკურ კიდევ ისროლეს.

მაგრამ აქ მოხდა ის, რისაც ძმები
სრულებით არ მოელოდნენ.

მათ ხალზე მიმოდნენ დეაც, მდე-
ნელებიანგან გამოქცეული, ნავთსად-
გურის მუშა. ხელში მას ეკავა და
მაგრად იზიდავდა გულისკენ წითელ
დროშას. დაჭრილი რამოდენიანეკურ
ლაიმეჩა, დაიკარუნხა და სამუდ-
მოდ ვაცვიდა. შემთხვევა იმდენად
ჩვეულებრივი იყო მანიახათვის,
რომ მან ვერ შესძლო გენსაკუთრ-
ბულა სილიერით აედევნებია ძმე-
ბი. მათ ყველაზე უფრო აწუხებდათ
სისხლისაგან ვასერილი ხალი.

მათ ხომ ის დიდუღბათ და მეორე
კი ალარი ჰქონდათ! რა უნდა ექნათ?
ჩაფხუტებიანების ღვარძლიანობა
უნდა დაეკაფიფილებულიყო მხო-

ლოდ ამ ერთად — ერთა მსხვერპლით;
გაზიანარ რეველაციით და მათრახით
ხელში მივიდა უფროსი. შეხვება
გაქმულ გეგმას, ზიზხით ჩაქრა მას
ფერადში წიხლი, ერთხელ კიდევ ეს-
როლა და თავის ენაზე რაღაც უშ-
ვერი გინება დაუთმო.

გაისმა რამოდენიმე ენერგიული
ბრძანება: და ხალხი დაიშალა.
მცველი აუღლებელი დარჩა.

მაგრამ რა მოხდა აქ არაჩვეულებ-
რივი?

ჩვეულებრივი: ქუჩური ინციდენ-
ტი და სხვა არაფერი!

მართალია, ხელა ადგილობრივ
ვახეშიმ ქორნაციითი ირითოდ სიტ-
ყვით გადმოგაცემს ზოგჯერ ჩანე-
ლის შემთხვევას, რომლის ვინაობა
თუმცა გამოურეველია, მაგრამ მა-
ინც დასწერენ, რომ ყველა ნიშნე-
ბით მოყვლილი ეკუთვნის მართოდ
მოქმედ ნაძირალების ჯგუფს!..

და ბოლოს, ყველა ჩინელები —
ხომ ბოროტმოქმედნი და საძირა-
ლები არიან!

ჩინელები დიდი წარმოდგენის
აიონი თავის თავზე, გათამამდნენ და
ამიტომაც დასაყვეს.

მეორე დალას, მსხვილმა გაქარმა,
იომილიც გორილას ჰგავდა, გაშალა
საქონელი დახვან და ყველა მყიდ-
ველებს განუტყადა, რომ დღეს ყვე-
ლაფერი ცოტა უფრო ძვირი შეიქნა!
ხომ უნდა დაფიქროს მან გუშინდე-
ლი, მოულოდნელი შემთხვევით მო-
ტანილა ზარალი?

— მოკლული მუშა?... დივიწ-
ყით მასზე! ანა დახედეთ ამ მუშეჩიერ
ჩინურ აბრეშუმს!..

მოედინენ გაშლილი არტისტების
ხალი საეცებთ გაზრდა; მხოლოდ გუ-
რინდელ შემთხვევას გამო ეწმინდოდა
დიდი, სისხლიანი ლაქა.

ჯან-შინი ჩვეულებრივ დადგა
თავის საფარის წინ, ჩან-კაი-ლიმ კი
აილი თორბეტი დანა და საზოგადო-
ების შესთავაზა გულმოდგინეთ გა-
ცინაჯათ. ძმების პატრონებმა ყველა-

სათვის იყო ცნობილი, ხალხმა გახი-
ჯა ცალ-ცალკე თვითული დანა და
დაფიქრება ისევ არტისტებს.
და, აი, ხელახლა აცემოდნენ
ლურჯი კლდისი...

ზირველა დანა, მეორე, მესამე...
მეოთხე...

დადგა მანეიტებით იზიდავდა...

ჩან-კაი-ლი შერტად, მკაცრად
ასქვამა წარბები, თუმცა ის ძმიდან
ძალიან ახლო იყო.

— ეჭვი არ შეპარება, ესლა იგი
დააცილებს, — წარმოსთქვა ცბიე-
რად ვაჭარმა.

მაგრამ ჩან-კაი-ლი რატომღაც არ
ჩეპობდა...

იგი ნიშნის აღარ უყუტოდა —
თვალეები მას საღივად შორს ჰქონდა
მიპყრობილი — მისი თავის მაღლა.

იქ — კი კოლონიის ჩაფხუტე-
რობის ქვეშ სწანდა ღვარძლიანი,
გამოტყუებული, უსაქმრობისაგან მო-
წყურული სახე გუშინდელი „ისინი“.

ამბობენ, რომ შველელს ყოველ-
თვის იზიდეს ის ადგილი, სადაც მათ
ბოროტმოქმედება მოუტყუნიდა.

ჩაფხუტებმა დაამთქნარა და პე-
რი ხელის ვულვით დაიფარა.

— ოხ, ეს საძაგელი ჩინელები ასე-
თი ერთხვედრით არიან ყოველთვის!
მათ, რისაკირველია. აქვით უძრავი
სიმაჩვევები, მაგრამ მოსაზრება კი არც
ერთი გროშის!..

მოკლე, ლურჯი ელვა... მეტებზე
დანა და... ჩაფხუტებიანი დაგორდა,
ყელში გრძელ-დანა ჩასობილი.

გულმოდგინედ მუშაზე კიდევ უფ-
რო მიმიდნენ დეაც მიწაზე ერთი მა-
თვანი, რომელიც მანიაში ეძახდნენ
„ისინი“.

გაქცეულ გორილას მსგავსი ეკა-
რი თავის საცოცხლეს მხოლოდ
ერთხელ იყო მართალი: მოედინა შეი-
დი წლის განმავლობაში ჩან-კაი-ლიმ
დააცილა მხოლოდ ერთხელ.

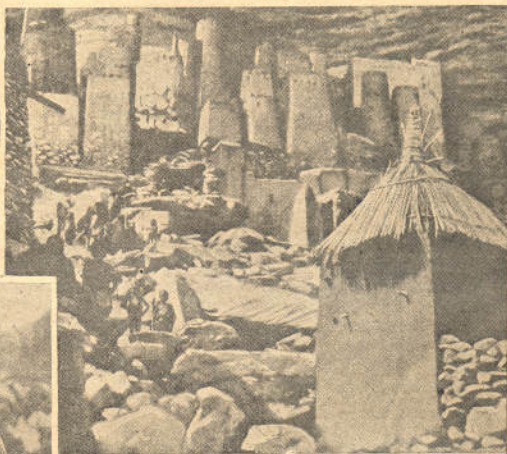
მ. პრემლი.

სამხრეთ-ოსეთი — ბრიტანის აული (კურორტი).

მინერალური წყლების ტბა ბრიტანის აულთან.

ფრანგმა კოლონიზატორებმა და ავანტიურისტებმა უამრავი ოქრო, კაუჩუკი, სპილოს ძეალი და ბამბა გამოიტანეს დასავლეთ აფრიკის კოლონიებიდან. სამაგიეროთი ადგილობრივ მცხოვრებლებს სიფილისი და ალკოჰოლი გააცნეს.

ქალ. ტიმბექტუ — აღვზნეული ლაბირინტი, როგორც მას ერთი მოგზაური უწოდებს. სახლები თიხის ოთხკუთხედებს წარმოადგენენ, ქვემოთ პაწა შესვალაი აქვთ, ზემოდან აფრიკის უღმობელი მზე დაქათათებს. თიხის ქოხებსა და გახურებულ კლდის ნაპარაღებს შუა იზრდება ზანგების ახალგაზრდობა, თეთრი კლანტატორების მომავალი მონები უოვლის შემძლე მთავარი ეშმაკი დასავლეთ აფრიკის ზანგთა ერთი ტომისა, როცა იუფუშას ტომის მკურნალი ამ ნიღაბს აიფარებს, იგი ღმერთის გლახა განხორციელება ხდება. მას უფლება აქვს ტოვერავინ შეუბრუნებს.

რთი გლახ განხორციელება ხდება. მას უფლება აქვს ტომის უოველი წევრი გაწეკლოს, მოჰყავს კიდევ, სიტყვას ვერავეინ შეუბრუნებს — შავი ჯადოქრული ცეკვის „პრინმა ბალერინა“, ხელში დოლის მაგივრად უბრალო თევზები უჭირავს. სახე მოხატული აქვს, პირში სასტვენია აქვს.

გარ ზანგია საჭირო, რათა თეთრკანიანმა მანდილო-სანმა შეუშფოთებლად იმოგზაუროს.

ჩოიონზე ქუთაისამდე ნაოსნობის განთავსების შესაძლებლობის, საშლელი ძლიერობის გამოყენების და ქუთაისამდე ადგილმდებარეობის შესწავლის მიზნით 15 ივლისს, საღამოს 7 საათზე, ფოთიდან ქუთაისამდე გაემართა ფრთხილად მომზადებული ექსპედიცია. მეთუ ნავით 6 მუხურების მებადვლები.

ექსპედიციის მუშაობა მთი არის საინტერესო, რომ ფოთიდან ნავი ქუთაისამდე მარცხლად გაემართა, გარდა ამისა ის ამუხადებდა ნაპირთა დამუშავების რაზმადებში სპეციალურ საკითხებს. მათგანია, სპეციალური მოგზაურობისათვის ფოთი — ქუთაისი მთელ მანძილი, დაახლოებით 275 კმ-ზე, მაგრამ ექსპედიციის სამეჭკინდ: ძლიერ და საშიშ მდინარეთის, როგორცაა ჩოიონი, ფოთიდან სამტრედიამდე ექსპედიცია მისაღებად 20 საშუალო სადგომის სათით, სამტრედიამდე ექსპედიციამ

ნავი მისაღებად ქუთაისში. ექსპედიციის მუშაობის დიდი სიზარტლით და აღფრთოვანებით ხედებოდნენ სოფლის გლეხები, ქუთაისისა და სამტრედიის პაროლტარბერი, სამტრედიისა და ქუთაისში ექსპედიციის გადმოქმედები მტრები, გარდა ამისა, მთიშენი სკვლა სოფლებში გლეხები სხვაგვარად ხედებოდნენ ექსპედიციის მონაწილეებს, ვალდები ებნებოდნენ თავიანთ დატვირთვებში, ექსპედიციის მონაწილეები ატარებდნენ სურბურებს თავდაცვა — ავიაციის მონაწილეობის და ამოცანების შესახებ, ნაოსნობის განთავსების ამოცანებზე და სხვა საინტერესო საკითხებზე.

სამტრედიის ზევით სადგომის დროს ერთ-მა გლეხმა მისი მოსახრებით შეუძლებლად სკრა ნაოსნობის გაგრძელება ქუთაისისა და ქუთაისის შორის. მერვე ვალაზა გლეხმა უპასუხა: მართალია, ჩვენს აზრით ეს მტ-

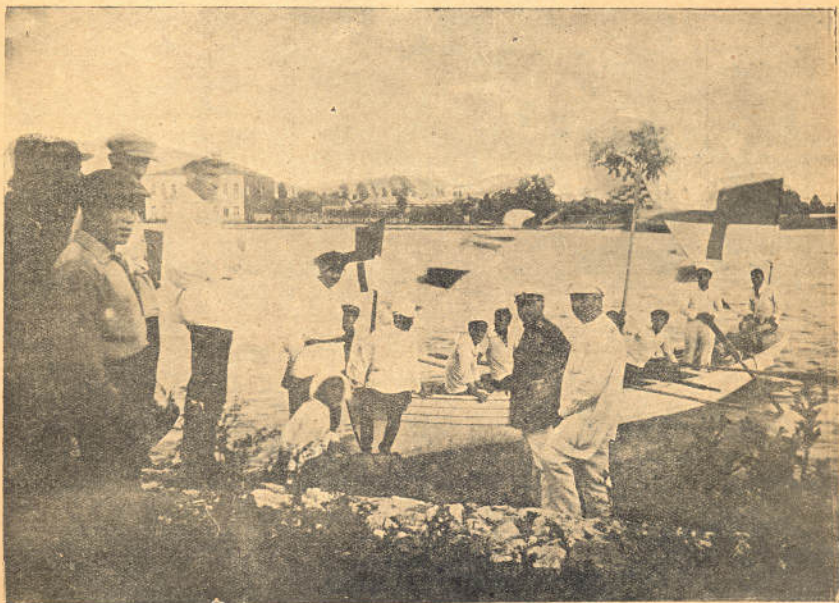
მატონაღარად გაადიდებენ ნაოსნობის განთავსების შესაძლებლობას.

შეიძლება თუ არა მდინარე ჩოიონი ქუთაისამდე და ქუთაისამდე ნაოსნობის გაგრძელება. ექსპედიციის მოგზაურობამ ცხადყო, რომ ეს ტენსივრება შესაძლებელია.

ამისათვის საჭიროა შევამოთ ნაოსნობისათვის მდინარის დამკრძალვები, წესებს.

თუ მდინარეს ერთი კალამით არ გვია და ის ისევ დამკრძალვი იქნება ტორტებში ცალკეაღმა, წყლის სიღრმე არ უფოდა გვსი ნაოსნობის შესაძლებლობისთვის, ამიტომ, ტორტები უნდა გაერთიანდეს და მდინარეს უნდა მიიღეს ერთი მიმართება. ეს კი შეიძლება შედგენიარად!

1. უნდა გაიზარდოს მთავარი ტორტი, და ნაოსნობი უნდა დატვირთდეს სოფ. ნაშიდან ქუთაისი — ქუთაისამდე.

ექსპედიცია ფოთიდან ქუთაისამდე

აქაი დიდ ნაბეგარი. მოგზაურობის მთავარი სამთელ ექსპედიციის შესვლა ნაშიდან ქუთაისამდე, ვინაიდან ჩოიონი ფოთიდან ჩოიონამდე ტორტები, ჩოიონი წყალი ნაწილდება და თბილდება, გარდა ამისა, ძლიერდება წყლის დატენობა, ჩოიონი წყლის მტრები სიწრაფე და სიძლიერე.

ჩოიონს ქუთაისამდე წყლის სიწრაფე ფრთხილად 7-დან 27 კმ-ზე, ჩოიონს საფრთხი ზღვის დონიდან ამაღლებულია 49,17 სანტიმეტრი, ქუთაისი კი 75,45 სანტიმეტრი, თუ ექსპედიციის რა წინააღმდეგობის გაუმჯობესება ასეთი დატენობის დროს ჩოიონს ეფორა კალამიტში ჩვევები.

საერთო მოსახრებით ქუთაისში ჩაქვლიათვის საჭიროდ სოფლიდან 20-32 დღის; ექსპედიციამ ეს მანძილი გაიარა 6 დღის განმავლობაში, 23 ივნისს სრულ 6 საათზე

ლი სამეჭკინ, მაგრამ ნაპირთა ხელისუფლებამ მეფერი ასეთი გაყვითა, რასაც ჩვენი გონება ვერ წარმოიდგენდა და ამისე გაყვითობს.

ნაოსნობა ნაპირთა ხელისუფლებამდე გაგრძელდებოდა ფოთი მტრებზე; მტრები ნაპირთა ხელისუფლებამ ბოლშევიკური განმედიებით შესწლო ნაოსნობის მოწვევა ფოთიდან ოპარამდე, მაგრამ ჩვენი აზრით ეს ნაოსნობის ხაზი პაროლტარბერთა, ვინაიდან ის არ აერთიანებს მსხვილ საპრეფექტო ცენტრებს.

ბოლშევიკებმა ნაოსნობის შეერთება მსხვილ სამრეწველო ცენტრთან — ჩოიონი ფოთი-ქუთაისი და ჩოიონი — მდ. კედილთა ქუთაისისთან. ეს ორი დიდი სიწრაფო ცენტრები სრულიად უზარუნდებოდნენ და

2. შილურების (მალეფების), საფრთხის მოშუაობით, — მდინარე დატვირთვება რაზმდებში ადგილს.

3. სარეგულირებელი მუშაობით ეს წესი მტრებზე ზღისაღრილია. ამ წესით ეხლაც სწარმოებს მდინარის გაწმენდა. 2 თვის განმავლობაში 90 სანტი სიღრმე გადიდდა 150 სანტიმეტრამდე. მსხვილფრთხილ ენერგიული მუშაობა — ფოთიდან ქუთაისამდე ნავით მიმავალი ამტკიცეს წითელი მუხურების სულერ და ენერგიურ გამოღებებს. ეს არის მნიშვნელოვანი მიღწევა ნაპირთა ფიზიკურტრის დარგში.

ბოლშევიკური სიზრტე და ენერგია შეძლებს ქუთაისში და ქუთაისამდე ადგილას გემების ანტიბეგან წითელი დროში.

ნასო პაპაიკონი,

საქართველოს საკოლმეურნეო მოძრაობის თეატრი

დიდი ხანი არ არის, რაც ტფილისში და-
არსდა სხვადასხვა ორგანიზაციების დახმარებით „საქართველოს საკოლმეურნეო მო-
ძრაობის თეატრი“—რეგიონალი—დღევანდელი კომა-
ხიძის ხელმძღვანელობით.

თეატრს თავისი პირველი მუშაობა უხე-
და ტფილისში შეტანა ცუდი პირობებში,
მაგრამ ყოველგვარი სიმინის გადღატების
ქვეშე მან შესწავლა რეპერტუარის შედუ-
გება, თეატრმა პირველ საგანგებო პე-
სტად აირჩია: ს. შანშიაშვილის — „ყამბი“
და გ. ტულუშის „დღევანდელი“, ორივე პიესა
სრულიად ამართლეს. თანამედროვე მუშა-
რების მოთხოვნებიდან, პირველი—ყამბი-
რი—დღესაც საკოლმეურნეო მოძრაობიდან,
შეჰქედება გადატანა სოფლიდან — შვირ-
ადღობა — კომედიის გაცემა საკოლმეურნეო
მოძრაობიდან მხოლოდ მოქმედება ხდება
ცენტრში—ტფილისში.

თეატრმა პირველი გასტროლები წაატარა
აღმოსავლეთ საქართველოში. თელავში და-
სდგა სამი წარმოდგენა, კ. თელავიდან თეა-
ტრი სათუთოდ გაემართა წინანდლში,
სადაც აუარებული გლეხობა დასწრეს წარ-
მოდგენებს. წინანდლიდან კი სრულიად
მოკლედ სოფელ ატურში. ატურთან ნა-
ფარულში, ფშველში, თყალოში, ახ-
მეტში. დამთავრდა გურჯაანში, გელისი-
ნში, სილანში, მაჩხაანში და სხვ.

აღსანიშნავია ის გასტროლები, რომ ადგი-
ლებზე გლეხები როგორც ხალხით ზედუ-
ბდენ წარმოდგენებს.

ხშირად თეატრს თვითდაც იმ მიზარ-
თად სოფელ ატურში, რომ მშენებელი
გლეხები აქტიურ მონაწილე ზედმოდენ პი-

ესის შედეგად დარს. მსახიობის ყოველ
გადამწევე სიტყვას გლეხები ჭეშუარე-
ზოდნ და ისროდნ რეპლიკებს: „ძირს გე-
ქუდაი“, „იგ ზოპოლა“, „ფეხი ვაჩი მო-
შრე კოლმეურნობის“ და სხვა. იყო შე-
გებები, ისინი სურვილს გამოხატავდნენ,
რომ უცვლელად მიღლით ყოველგვარი სა-
ჭირო მითითებანი თეატრისაგან, თეატრ-
დგენით დაეცნოთ კოლმეურნეობის პირობის
ხელშეწყობისაგან და სხვ.

რეკ. დ. კომახიძე.

თეატრმა წარმოდგენებზე ხალხი დროშე-
ბა, მიღიოდნ, ყოველი წარმოდგენის და-
მოკრების შემდეგ საზოგადოების სახელით
გაყოფილი ამხანაგები მიუღებოდა და ალ-
ღა-ოფიცებით აღნიშნავდნენ მათ მუშე-
ბისათვის.

თეატრს თავისი პირველი მუშაობა უხე-
და ტფილისში შეტანა ცუდი პირობებში,
მაგრამ ყოველგვარი სიმინის გადღატების
ქვეშე მან შესწავლა რეპერტუარის შედუ-
გება, თეატრმა პირველ საგანგებო პე-
სტად აირჩია: ს. შანშიაშვილის — „ყამბი“
და გ. ტულუშის „დღევანდელი“, ორივე პიესა
სრულიად ამართლეს. თანამედროვე მუშა-
რების მოთხოვნებიდან, პირველი—ყამბი-
რი—დღესაც საკოლმეურნეო მოძრაობიდან,
შეჰქედება გადატანა სოფლიდან — შვირ-
ადღობა — კომედიის გაცემა საკოლმეურნეო
მოძრაობიდან მხოლოდ მოქმედება ხდება
ცენტრში—ტფილისში.

თეატრს თავისი პირველი მუშაობა უხე-
და ტფილისში შეტანა ცუდი პირობებში,
მაგრამ ყოველგვარი სიმინის გადღატების
ქვეშე მან შესწავლა რეპერტუარის შედუ-
გება, თეატრმა პირველ საგანგებო პე-
სტად აირჩია: ს. შანშიაშვილის — „ყამბი“
და გ. ტულუშის „დღევანდელი“, ორივე პიესა
სრულიად ამართლეს. თანამედროვე მუშა-
რების მოთხოვნებიდან, პირველი—ყამბი-
რი—დღესაც საკოლმეურნეო მოძრაობიდან,
შეჰქედება გადატანა სოფლიდან — შვირ-
ადღობა — კომედიის გაცემა საკოლმეურნეო
მოძრაობიდან მხოლოდ მოქმედება ხდება
ცენტრში—ტფილისში.

თეატრს თავისი პირველი მუშაობა უხე-
და ტფილისში შეტანა ცუდი პირობებში,
მაგრამ ყოველგვარი სიმინის გადღატების
ქვეშე მან შესწავლა რეპერტუარის შედუ-
გება, თეატრმა პირველ საგანგებო პე-
სტად აირჩია: ს. შანშიაშვილის — „ყამბი“
და გ. ტულუშის „დღევანდელი“, ორივე პიესა
სრულიად ამართლეს. თანამედროვე მუშა-
რების მოთხოვნებიდან, პირველი—ყამბი-
რი—დღესაც საკოლმეურნეო მოძრაობიდან,
შეჰქედება გადატანა სოფლიდან — შვირ-
ადღობა — კომედიის გაცემა საკოლმეურნეო
მოძრაობიდან მხოლოდ მოქმედება ხდება
ცენტრში—ტფილისში.

თეატრს თავისი პირველი მუშაობა უხე-
და ტფილისში შეტანა ცუდი პირობებში,
მაგრამ ყოველგვარი სიმინის გადღატების
ქვეშე მან შესწავლა რეპერტუარის შედუ-
გება, თეატრმა პირველ საგანგებო პე-
სტად აირჩია: ს. შანშიაშვილის — „ყამბი“
და გ. ტულუშის „დღევანდელი“, ორივე პიესა
სრულიად ამართლეს. თანამედროვე მუშა-
რების მოთხოვნებიდან, პირველი—ყამბი-
რი—დღესაც საკოლმეურნეო მოძრაობიდან,
შეჰქედება გადატანა სოფლიდან — შვირ-
ადღობა — კომედიის გაცემა საკოლმეურნეო
მოძრაობიდან მხოლოდ მოქმედება ხდება
ცენტრში—ტფილისში.

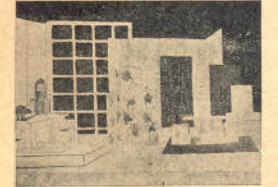
თეატრს თავისი პირველი მუშაობა უხე-
და ტფილისში შეტანა ცუდი პირობებში,
მაგრამ ყოველგვარი სიმინის გადღატების
ქვეშე მან შესწავლა რეპერტუარის შედუ-
გება, თეატრმა პირველ საგანგებო პე-
სტად აირჩია: ს. შანშიაშვილის — „ყამბი“
და გ. ტულუშის „დღევანდელი“, ორივე პიესა
სრულიად ამართლეს. თანამედროვე მუშა-
რების მოთხოვნებიდან, პირველი—ყამბი-
რი—დღესაც საკოლმეურნეო მოძრაობიდან,
შეჰქედება გადატანა სოფლიდან — შვირ-
ადღობა — კომედიის გაცემა საკოლმეურნეო
მოძრაობიდან მხოლოდ მოქმედება ხდება
ცენტრში—ტფილისში.

შ ი ა ტ უ რ ი ს თ ე ა ტ რ ი

1929-30 წლის სეზონის განმე-
ლობაში ქიათურის თეატრმა გამარ-
თა 60 წარმოდგენა. დადგა 8 პიესა,
აღ. შანშიაშვილის — „ბრაზი“ და
„პროტეკცია“, ლავრენტიას —
„რეგენა“, ია კალაძის — „ზინეა-

დგენლობით 45 კაცი) ჭ. თბილისში,
ყოფილ სახალხო სახლის შენობაში,
სადაც გამართა ათი წარმოდგენა. სა-
შოალოდ თეატრულ წარმოდგენას
ესწრებოდა 325 მაყურებელი.
ქიათურის მუშა - მოსამსახურებ-

ერ მუშაობის შედეგია ის, რომ წელს
დასი მოწვეულია წლიურად, 1930-
31 წელს. სეზონის წინასწარი მუშა-
ობა დაიწება 15 სექტემბერს.
სურათზე: „მგლის ბილიკი“, აფი-
შა „ბრაზი“.

„მგლის ბილიკი“, აფიშა „ბრაზი“.

„ზღაღი“, გაბესკიისი, 1 მოქ. დადგა პ. ფრანგიშვილი.

„ბრაზი“, აღ. შანშიაშვილის, 1 მოქ. დადგა პ. ფრანგიშვილი.

ლი“, გაბესკიისი — „ზღაღი“, აფიშა „ბრაზი“.

ში დასმა დიდი სიყვარული მოიპო-
ვა, დასი ხელმძღვანელობდა ახალ-
გაზრდა რეჟისორი პ. ფრანგიშვილი.

ნოგენოვის, „ბრაზი-ყამბი“ — აღ. შანშიაშვილის, „ზღაღი“ — ე. გა-
ბესკიისი. დადგა — პავლე ფრან-
გიშვილის, მხატვარი — გ. აბაშიძე.

1929 - 30 წლის სეზონის ნაყოფი-

და. ანდრე აბორბადა აგრესიების მომზადებას, დღესაც წყნარი ჰაერისგან, რომელიც ზაფხულის თვეებში რეგულარულად ქაიან ჩრდილოეთისკენ და არსი მერტის მანძილზე, ზომიერი სიმწვანით, გაფრენას პოლუარქარებს. 1200 კილომეტრი ასარი პარობების გაგზავნა ივნისთან იყო დაკავშირებული. 2000 კილომეტრი ასარიკამდე — 1 დღეში. აგრესიების მომზადება 30 დღეში განმავლობაში სავსებით გახდა. ამჟამად ექსპედიციის მარშალმა, ქაიან უქონლობის, მომზადებაში შეცდომის, გარდაცვალების და ცემისის უფროსი ტერმინებში ან კანადის კარგი-ლონი მომზადების შემთხვევათაგან ჩრდილოდა 24 დღე.

აგრესიებზე 4 ათას კუბადრე მტერს სწავა გახის გვერდითი ანთხეულობა ივნისთან საბურთის დიდი ექსპედიციის წევრებისგანაც საბურთის დამსწრეობით. ახლა, რომლის უფროსობა ჩაივლიდა აგრესიის მომზადებაში. მტერი წყნარობით დამსწრეობდა ანთხეულობის გზის ანთხეულობის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის ანთხეულობის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის ანთხეულობის დამსწრეობით.

აი ეს მანძილებიდან დამსწრეობით უფროსი წყნარობით, პარობებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

აი ეს მანძილებიდან დამსწრეობით უფროსი წყნარობით, პარობებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

აი ეს მანძილებიდან დამსწრეობით უფროსი წყნარობით, პარობებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

აი ეს მანძილებიდან დამსწრეობით უფროსი წყნარობით, პარობებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

ოკეანეები

1896 წლის 4 ივნისს ნობელი „ვიტორი“, დაკავშირებული ანთხეულობის ექსპედიციისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

და კიბრების, რომელიც გერ პედიკადა ასეთ მძივარ ქარში გაივლიდა, ეს ქარი მისი არსებობისთვის მას შეეძლო პარობებზე წავლით მიმავლიდა და შორეულ მანძილებზე, სტრატეგიული ჩამოსვლით კარგად აღინიშნებოდა და კანკალედან, სწავლიდან პარობებზე წრეს გაივლიდა, პარობების მისი პარობით და პარობების პარობებით სიცოცხლე, ანთხეულობისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

სტრატეგიული ჩამოსვლით კარგად აღინიშნებოდა და კანკალედან, სწავლიდან პარობებზე წრეს გაივლიდა, პარობების მისი პარობით და პარობების პარობებით სიცოცხლე, ანთხეულობისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

კიბრები აიღეს

ნოლს სინდონისგან წერილი უფანს

უფანს № 6

„გერე კიბრების 14 ივნისს, რომელიც მისი იქნა წყნარობით დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.“

ნოლსა

„P. S. თუ გინდა გინდა მისი იქნა წყნარობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.“

საქართველო გაფრენა მომზადება 1-ლი აგრესიის, პარობებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

საქართველო გაფრენა მომზადება 1-ლი აგრესიის, პარობებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

ალაშის მადონის

1897 წლის 18 მარტს მარტის სასწავლო ექსპედიციისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

უფროსი მომზადება, პარობებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

„მოლი და ბორანი“

25 მარტს ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

სამაგრიკო... მძივარ და შორეულ ტყეში... მომზადება მანძილებზე ივნისის მომზადება. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

25 ივნისს, სწავლიდან ერთი თვის შემდეგ, კიბრებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

25 ივნისს, სწავლიდან ერთი თვის შემდეგ, კიბრებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

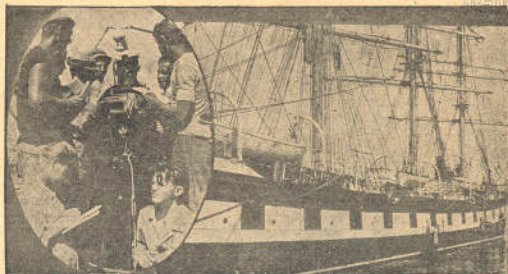
25 ივნისს, სწავლიდან ერთი თვის შემდეგ, კიბრებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

25 ივნისს, სწავლიდან ერთი თვის შემდეგ, კიბრებისგანაც საბურთის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით. ანთხეულობის გზის დამსწრეობით.

3ლ. ბიბიბი.

(აბ. 1928 წ. № 2, (დასაწყისი იქნება).

რ ვ ე ნ ი შოტლ-ქრონიკა

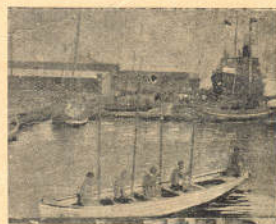

ბათუმის ნავთ-სადგურში მოვიდა საბჭოთა იალქნაინი გემი „ამანაგი“, რომელზედაც სწავლობენ საზღვაო საქმეს 175 აბაღაზადა—მო-
შავალი შტურმანები, მოსწავლეთა შორის 25 ქალია. სურათზე: მარცხნივ—„ამანაგის“ კოშხანდა დაბენების დროს; მარჯვნივ—სწავ-
ლობენ კოშხასს.

ფრუტუბურელთა შეჯიბრება ნავებზე ქადაგისაშვიტრუტულ ცურვაში (ბათუმი)

წალეერის პანსიონატის დარაჯი დავით ღურ-
სმანაშვილი და მიაი ცოლი, ამავე პანსიო-
ნატის დამლაგებელი, შტუშანა. რომელთაც
ჰყავთ 22 შვილი. მიუხედავად იმიისა, რომ
ქალი ეზლა უკვე 54 წლისაა, მას მიმდინარე
წლის ივლისში მცდელი მოეშალა მე-23
შვილზე.

კავშირები სახლის შენობა მოსკოვში სადაც მიმდინარეობდა კაროვინტერნის
შეხვედ კონგრესი

წულის სპორტი ბათუმში

ქართული სუბათი

ანტიფაშისტური დღე

6 ივლისს, ჰამბურგში (გერმანია) მოეწყო ანტიფაშისტური დღე, რომელსაც კომკავშირი ხელმძღვანელობდა. მუშა-ახალგაზრდობა ცოცხლად გამოეხმარა კომკავშირის მოწოდებას და აქტიური მონაწილეობა მიიღო მუშების მობილიზაციაში გათვხედებული ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის. დემონსტრაციაში მონაწილეობდა 2.000-ზე მეტი მუშა-ახალგაზრდა.

სურათში—სოციალ-ფაშისტ პრეზიდენტის შინაპარსის პოლიციელები აპატრირებენ დემონსტრანტებს.

ნიადაგმცოდნეობის მიერ საერთაშორისო კონგრესი

20 ივლისს, ლენინგრადში, საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საკონფერენციო დარბაზში გაიხსნა ნიადაგმცოდნეობის მეორე საერთაშორისო კონგრესი.

კონგრესს ესწრებოდნენ ევროპისა და ამერიკის ნიადაგმცოდნეები.

სურათში—კონგრესის პრეზიდენტი: მარჯვნიდან მარცხნივ—აზო (იაპონია), ლემერმანი (გერმანია), სამოილოვიჩი, თავმჯდომარე (საბჭოთა კავშირი), ხისინგი (ჰოლანდია), მანმანი (შვეიცარია).

იჩ. საღაც პოლიციის ტერორი სუბუვს

ამას წინად, ნიუ-იორკის ლათინურუბანში კომპარტიის ხელმძღვანელმა ბო მიტინგი მოეწყო. პოლიციელები შეეცადნენ მუშების შეპყრობას დაჯილდებით სცემეს მათ. მექსიკანელმაკომუნისტმა გონზალესმა ხელი დაავლო ჯობს, რომ ამით შეეჩერებინა პოლიციელთა მხეცობა. პოლიციელმა ესროლა და მოკლა გონზალესი.

გონზალესს დაკრალდა მძლავრდემონსტრაციად გადაიქცა, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღო 25.000 კაცმა.

სურათში—ამერიკელი პოინერები აცილებენ გონზალესის ცხედარს.

